

ANĐELA FRANČIĆ

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
afrancic@ffzg.hr

PRINOS BOŽIDARA FINKE HRVATSKOJ ONOMASTICI

U uvodnome dijelu autorica se osvrće na radove akademika Božidara Finke objavljene u domaćim i inozemnim časopisima te zbornicima radova s onomastičkih konferencija u kojima se autor bavi imenskom problematikom. Središnji je dio rada kratak pregled tema kojima se B. Finka bavi u svojim onomastičkim radovima. Pritom se osobita pozornost pridaje radovima s onomastičkom terminološkom problematikom. Njegovi se prijedlozi, rješenja i savjeti uspoređuju sa sadašnjim stanjem u hrvatskoj onomastičkoj terminologiji. U završnome dijelu rada ističe se Finkin prinos hrvatskoj onomastici.

1. Uvod

Godine 1954. Božidaru Finki, tada asistentu pripravniku u Akademijinu Institutu za jezik, u časopisu *Jezik izlazi* prvijenac naslovljen *Posuditi i pozajmiti (uzajmiti)*. U iduće 43 godine (posljednja tri rada tiskana su mu 1997.) Finkinim će imenom biti potpisano još tristotinjak znanstvenih i stručnih radova objavljenih u knjigama, časopisima i zbornicima radova sa znanstvenih skupova, a njegova ukupna bibliografija (kada se upotpuni radovima objavljenim u novinama i ostalim publikacijama), broji oko 450 bibliografskih jedinica (Šimunović 2003, Lisac 2004).

Tematika kojom se Finka, znanstvenik širokih interesa, bavi u svojim mnogobrojnim jezikoslovnim radovima uglavnom je dijalektološka, leksikografska i stanadardnojezična. Kao dijalektolog mnogo je vremena proveo na terenu pomno bilježeći dijalektne ostvaraje hrvatske tronarječnosti (većina njegovih dijalektoloških radova tiče se čakavštine, te je Finka ponajprije čakavolog). Među tim dijalektološkim zapisima, kao sastavni dio svakodnevne komunikacije, našla su se i imena opečaćena biljegom njegova vlastitoga zavičajnog idioma te idioma njegovih ispitanika. Imena će biti sastavnica Finkinih dijalektoloških radova, ali će o njima pisati i u zasebnim člancima i raspravama. Imena su, kao važan dio leksika hrvatskoga jezika (svedena, doduše, na samo neke kategorije), svoje mjesto našla i u

rječnicima kojima je Finka bio autorom ili urednikom. Skrbeći se o jezičnoj čistoci standardnoga jezika u svojim je radovima upozoravao na važnost jezične kulture, sastavni je dio koje i poznavanje pravopisnih pravila o uporabi imena, koja katkad u pravopisima nisu dovoljno detaljizirana.

2. Onomastički radovi Božidara Finke

Prvi Finkin rad s onomastičkom tematikom – *Porijeklo naziva Citorij* – objavljen je 1955. godine u *Radovima Instituta JAZU* u Zadru. Posljednji rad u kojemu se bavi imenima – *Toponimijska baština u predjelima na koje se odnosi isprava o prvom spomenu ribarstva u Hrvata* – objavljen je 1997. u zborniku radova *Tisuću godina prvoga spomena ribarstva u Hrvata*. U Finkinoj bibliografiji nalazimo 28 radova iz čijih naslova iščitavamo bavljenje onomastičkom tematikom. Navodimo ih vremenskim slijedom objavljivanja sa svim bibliografskim podatcima.

1. Porijeklo naziva Citorij, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, 1955., str. 401–410.
2. Novigradska madrikula Skule Blažene Dvice Marije od svetoga Luzarja, *Starine JAZU*, 46, 1958., str. 169–187.
3. Rad na prikupljanju obalne toponomastike u sjevernoj zadarskoj regiji, *Ljetopis JAZU*, 63, 1959., str. 423–430.
4. Obalna toponomastika u sjevernoj zadarskoj regiji, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, 6-7, 1960., str. 427–451.
5. Stanje i razvojne perspektive hrvatsko-srpske onomastike, *PAN, Prace onomastyczne*, 5, 1961., str. 21–27.
6. Neki dijalekatski problemi u obalnoj toponomastici sjeverne zadarske regije, *PAN, Prace onomastyczne*, 1961., str. 161–170.
7. Učešće na I. međunarodnoj konferenciji slavenskih onomasta u Krakovu, *Ljetopis JAZU*, 66, 1962., str. 352–355.
8. Toponomastička istraživanja na obalnom potezu Privlaka – Rogoznica, *Ljetopis JAZU*, 67, 1963., str. 305–306.
9. O pisanju složenih toponima, *Jezik*, XI, 1963., str. 21–26.
10. Prilog utvrđivanju onomastičke terminologije, *Jezik*, XI, 1963., str. 60–62.
11. Leksički problemi u toponomastici, *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, VI, 1963., str. 117–123.
12. O južnoslavenskim nazivima rijeka u vezi sa slavenskim toponomastičkim atlasom, *Filologija*, 5, 1967., str. 47–50.
13. Pizych na otoku Žirju, *Onomastica Jugoslavica*, 1, 1969., str. 57–61.

14. Parda na otoku Ižu, *Onomastica Jugoslavica*, 2, 1970., str. 91–94.
15. Naziv “ad Capisam” na Dugom otoku, *Onomastica Jugoslavica*, 2, 1970., str. 95–98.
16. O pisanju imena trgova i ulica, *Jezik*, XVIII, 1970., str. 27–28.
17. Obalna toponimija zadarsko-šibenskoga kopna i šibenskog otočja, *Onomastica Jugoslavica*, 3–4, 1974., str. 27–64.
18. O pisanju velikoga početnoga slova, *Jezik*, XXIV, 1977., str. 81–90.
19. Još i opet o našim javnim natpisima, *Jezik*, XXIV, 1977., str. 157–158.
20. Problem oblikovanja mjesnih imena tipa Kali i Sali, *Posebna izdanja ANU BiH*, XXXIV/6, 1977., str. 103–107.
21. Košarkaši Jerkov i Grgin u jezičnoj retorti, *Jezik*, XXVI, 1978., str. 57–58.
22. Osnova tepl- u toponimiji slovenskog, hrvatskosrpskog i makedonskog jezika, *Vtora jugoslovenska onomastička konferencija*, zbornik referata, 1980., str. 381–390.
23. Hidronimi u obalnoj toponimiji zadarsko-šibenskoga područja, *Četrta jugoslovenska onomastična konferenca*, zbornik referatov, 1981., str. 67–76.
24. Ime i naziv, *Jezik*, XXXII, 1984., str. 14–15.
25. Ojkonim – ojkonimija, *Jezik*, XXXII, 1984., str. 15–16.
26. Nedoumice u vezi s pisanjem velikog i malog slova, *Jezik*, XXXII, 1984., str. 60–61.
27. Ojkonimski tip na -jane u zadarskom području, *Suvremena lingvistika*, 18, 1993., str. 73–80.
28. Toponimijska baština u predjelima na koje se odnosi isprava o prvom spomeniku ribarstva u Hrvata, *Tisuću godina prvoga spomena ribarstva u Hrvata*, zbornik radova, 1997., str. 81–87.

Kao što se iz popisa može uočiti, Finka je svoje radove s onomastičkom tematikom objavio u različitim publikacijama: *Jeziku*, časopisu *Onomastica Jugoslavica*, *Ljetopisu JAZU*, *Radovima Instituta JAZU u Zadru*, *Filologiji*, *Starinama*, *Suvremenoj lingvistici*, zbornicima radova s onomastičkih konferencija i drugih znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu.

Osim u navedenim radovima onomastički podatci prikupljeni za terenskih istraživanja razasuti su po brojnim dijalektološkim radovima potpisanim Finkinim imenom, o čemu svjedoče bibliografske jedinice u *Retrospektivnoj onomastičkoj bibliografiji* (Zagreb, 1987.). Njegovo ime nalazimo i u *Popisu prinosa u narodu skupljenih riječi* (»dao malu zbirku riječi iz Sali na Dugom otoku«), dodatku 96. svesku *Rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika*.

2.1. Tematika Finkinih onomastičkih radova

Polovica Finkinih onomastičkih radova, njih 14, posvećena je toponimiji zadarsko-šibenskoga kraja. U njima se autor bavi raščlambom obalne toponimije u sjevernoj zadarskoj regiji, posebno njezinim dijalektnim značajkama, izvještava o prikupljanju imenske građe (toponima, prezimena, obiteljskih i osobnih nadimaka) na šibenskome otočju, piše o hidronimiji u obalnoj toponimiji zadarsko-šibenskoga područja, upozorava na potrebu terenskoga prikupljanja hrvatske hidronimije, pogotovo mikrohidronimije...

Toponimijsku građu, pomno zabilježenu sa svim fonetsko-fonološkim dijalektnim značajkama i donesenu u rečeničnome kontekstu, klasificira primjenjujući semantičke i strukturne kriterije. Pritom upozorava da u proučavanju i suvremene, a ne samo povijesne toponimije, »treba jednako voditi računa i o historiji jezika i o suvremenom stanju u jeziku jer tek oboje zajedno omogućava da se objasne svi elementi rječničkog sastava i tvorbe pojedinih toponima« (Finka 1963: 122).

Zahvaljujući terenskim istraživanjima Božidara Finke (na koja je katkad išao zajedno s kolegama iz Instituta – Antunom Šojatom, Dragicom Malić i Slavkom Pavišićem) zabilježena su i u karte ucrtana mnogo imena za koja se dotada nije znalo.

Njegovu pozornost privlače i pojedin(ačn)i toponimi kojima posvećuje zasebne radove – bavi se podrijetlom imena *Citorij*, uzvisine ponad *Stivanjeg polja* u Telašćici na Dugome otoku, čiji nastanak od latinske sveze „sancti Victoris“ do današnjega lika znalački objašnjava jezičnim zakonitostima; osnovu toponima *Ču-polje* ili *Čipolje* na otoku Žirju povezuje s dugotočkim toponimom *Čuh* (koji je kontinuant imena *Pizych* iz Porfirogenetovih zapisa); ime krajnjega jugoistočnog rta otoka Iža – *Pardu*, Finka dovodi u vezu s ihtionimom *pard* (morska mačka) držeći da je »iška (...) Pârda jedan od brojnih metaforičkih naziva u našoj toponomastici« (Finka 1970: 93); u imenu lokaliteta „*ad Capisam*“ na Dugome otoku, koji se (lokalitet) spominje u listini iz 1225., Finka otkriva latinsku sintagmu *campus sanctus* ‘groblje’ itd.

Na pojedine toponime Dugoga otoka i najbliže okolice osvrće se u svojemu posljednjem objavljenom radu s onomastičkom problematikom – kada piše o toponimijskoj baštini u predjelima na koje se odnosi isprava o prvom spomenu ribarstva u Hrvata. Tu ponovno progovara o imenima *Dugi otok*, *Čuh*, *Citorij*, o imenu „*ad Capisam*“, o *Salima*, *Lavsi/Lapsi* o *Telašćici*, *Miru*, *Molatu*...

(Top)onimijski se leksik razlikuje od neonimijskoga po načinu bilježenja (velikoga/maloga) početnog slova. Ta je problematika sastavnica pravopisnoga priručnika. Koliko se god činilo da su pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova jasna, baš pri pisanju višerječnih toponima ima mnogo primjera koji izazivaju nedoumice. O takvim primjerima (npr. *Veli Žakan*, *Mali Goli*,

Trg slobode, crkva svetog Vlaha), najčešće potaknut upitima čitatelja časopisa *Je- zik*, Finka piše u nekoliko svojih radova. U tim se radovima zalaže za znalačko pretakanje pravopisne konvencije u jednostavna i upotrebljiva pravopisna pravi- la naglašavajući potrebu učenja i poštovanja standardnojezične pravopisne nor- me koja je dio jezične kulture. Ogledalo su jezične kulture i javni natpisi koji, po- kazuje Finka, svjedoče o »niskoj razini naše opće obrazovanosti i posebno pisme- nosti« (Finka 1977: 157).

Osim pravopisne problematike vezane uz toponime, Finkinu je pozornost pri- vukla i gramatička (morfološka) problematika vezana uza sklonidbu prezimena pridjevnoga postanja *Jerkov, Grgin*. Polazeći od činjenice da se u praksi rabe ra- zličiti instrumentalni nastavci tih prezimena (*Jerkovim, Grginom*) te podsjećaju- ći na težnju neimeničkih imena za poimeničnjem, zaključuje da bi bilo »oprav- dano da se instrumentalni nastavak *-om* protegne na sva prezimena s nastavkom *-ov, -ev, -in*« (*Jerkovom, Grginom*) (Finka 1978: 58). Sklonidbenom problemati- kom Finka se bavi i u svojim radovima kojima je osnovna tema ili samo usputno podsjećanje na pravilnost uporabe dugootočkih ojkonima *Sali* i *Kali*.

Iako ponajprije usmjeren na istraživanje suvremenoga govornog stanja, Bo- židar Finka na terenu traga i za starijim zapisima govora. Zahvaljujući njegovoj profesionalnoj znatiželji, otkriva rukopis iz 17. st. pisan novigradskim govorom koji sadržava pravila jedne marijanske bratovštine. Donosi popis imena i prezi- mena bratima, uspoređuje prezimena sa suvremenim prezimenskim sustavom, iz prezimena i ostaloga leksika iščitava fonetsko-fonološke, morfološke, sintaktič- ke te leksičke osobine novigradskoga govora. Na temelju prezimenskih potvrda i jezičnih značajka ostaloga apelativnog leksika zaključuje da došljaci i utjecaji sa strane nisu znatnije izmijenili novigradski govor, što dovodi u vezu s činjenicom vjekovne izoliranosti Novigrada te izostanka većih imigracija.

Sudjelujući na onomastičkim konferencijama, Finka upoznaje slavenske ono- mastičare sa stanjem i razvojnim perspektivama onovremene hrvatsko-srpske onomastike detaljno opisujući kako je organiziran rad malobrojnih ali vrlo mar- nih hrvatskih onomastičara. S druge strane, po povratku s tih konferencija hrvat- sku javnost izvještava o radovima i aktivnostima vodećih slavenskih onomasti- čara.

2.2. Finkin prinos hrvatskoj onomatičkoj terminologiji

U trima svojim radovima Božidar Finka bavi se problemima onomastičke ter- minologije. Kronološki gledano, prvi je od njih – *Prilog utvrđivanju onomastičke terminologije* – objavljen prije gotovo pola stoljeća (1963.). U njemu se osvrće na uporabu sinonimnih termina *toponomastika, toponimija* i *toponimika* kojima se naziva grana onomastike koja se bavi zemljopisnim imenima.

Druga dva rada, koja nastaju 20-ak godina poslije (1984.), zapravo su odgovor na pitanja čitatelja. Na upit jesu li *ime* i *naziv* sinonimi, Finka odgovara da su uporaba i značenje tih dvaju termina posve razgraničeni, tj. da »naziv nosi sadržaj, pojam, predodžbu cjelokupne vrste, a ime se izravno pridružuje konkretnom objektu i samo taj objekt s cjelokupnim našim znanjem o njemu čini sadržaj dotičnog imena« (Finka 1984: 15). A te se dvije kategorije razlikuju i pravopisno – nazivi se pišu malim, a imena velikim početnim slovom.

Odgovarajući čitatelju koji drži da termini *ojkonim* i *ojkonimija* nisu dobri (jer grč. *oikos* znači ‘kuća, stan, koliba’, a ne ‘mjesto’) Finka piše: »U osnovi je naziva *ojkonim* doista navedena grčka riječ (koja je, osim toga, i u osnovi internacionalizma *ekonomija* i izvedenica; prema načinu prilagođivanja tuđica u našem jeziku trebalo bi također biti i *ekonim* (...)) kako je na primjer prihvaćeno u poljskoj onomastičkoj terminologiji, no mi nismo sami stvorili naziv *ojkonim*, nego smo gotov primili iz stručne onomastičke terminologije drugih jezika gdje je zadržan početni glasovni slijed *oj-* i otuda razlika u početnom glasovnom sastavu između *ekonom(ija)* (i izvedenica) i *ojkonim(ija)* i izvedenica). Lako je zamisliti prijenos značenja kuća → skup kuća → naseljeno mjesto; *ojkonim* je dakle internacionalizam grčkoga podrijetla za značenje ‘ime naseljenog mjesta’, odnosno ‘ime naselja’, a izvedenica je *ojkonimija* skupni naziv za ‘imena naseljenih mjesta’, odnosno za ‘imena naselja« (Finka 1984: 15). Svoje uvjerenje da je *ojkonim* dobar termin, pozivajući se na prije godinu tiskan priručnik *Osnoven sistem i terminologija na slovenskata onomastika* (Skopje, 1983.), potkrepljuje činjenicom da se upotrebljava i u onomastičkoj terminologiji drugih slavenskih naroda te zaključuje da je »napredak i specifikacija onomastičke znanosti nametnula i terminološku specifikaciju (i u svijetu i kod nas) i da u toj specifikaciji nazivi *ojkonim*, *ojkonimija* i drugi od njih izvedeni dobro i jednoznačno obilježavaju željeno značenjsko područje« (Finka 1984: 16).

Pogled u onomastičku terminologiju kojom se Božidar Finka služi pišući o onomastičkim temama pokazuje da je stanoviti napredak postignut. Prije gotovo pola stoljeća postojala je dvojba, točnije trojba, nazvati li granu onomastike koja proučava zemljopisna imena (toponime) *toponomastikom*, *toponimijom* ili *toponimikom*. Danas takvih nedoumica nema – u spomenutome je značenju prihvaćen termin *toponomastika* (usustavljen s terminima antroponomastika, ojkonomastika, hidronomastika itd.), dok se termin *toponimija* rabi u značenju ‘ukupnost toponima nekoga područja, razdoblja, jezika i sl.’ Termin *toponimika* nije u uporabi. Finka će 1959. svoje izvješće s terena nasloviti *Rad na prikupljanju obalne toponomastike u sjevernoj zadarskoj regiji*, godinu dana poslije objavit će analizu prikupljene građe pod naslovom *Obalna toponomastika u sjevernoj zadarskoj regiji* te iduće godine opet pisati o *Nekim dijalekatskim problemima u obalnoj toponomastici sjeverne zadarske regije*. Gledano s današnjega aspekta, u tim

je naslovima termin *toponomastika* pogrešno upotrijebljen. U naslovima radova objavljenim desetak godina potom (i poslije) – nakon što je jasno definirano značenje terminā *toponomastika* i *toponimija* – obrađujući prikupljenu imensku građu zemljopisnih objekata, Finka piše o *toponimiji* (*Obalna toponimija zadarsko-šibenskoga kopna i šibenskog otočja*, *Osnova tepl- u toponimiji slovenskog, hrvatskosrpskog i makedonskog jezika*, *Hidronimi u obalnoj toponimiji zadarsko-šibenskoga područja*, *Toponimijska baština u predjelima na koje se odnosi isprava o prvom spomeniku ribarstva u Hrvata*).

Također se vidi pomak kada su u pitanju i neki drugi onomastički termini: stručnjake koji se bave onomastikom ne naziva *onomastima* (kao što to čini u svojim ranim radovima), nego *onomastičarima*; kada govori o predmetu onomastičkih istraživanja ne rabi termin *naziv* kao istoznačnicu terminu *ime*, nego – kao što u posebnome članku objašnjava – termin *naziv* veže uz neimenski, a *ime* uz imenski leksik.

Iskusni znanstvenik Božidar Finka zna koliko je važno imati sređenu terminologiju, svjestan je postojanja terminoloških istoznačnica koje se protive načelu preciznosti i jednoznačnosti kojemu teži svaka terminologija, ne ustraje u terminološkome košmaru niti ga pokušava razriješiti unosom novotvorenica koje bi ga učinile još zamršenijim. Ne uzima si za pravo sam krojiti terminološko ruho, nego u dogovoru s drugim stručnjacima sudjeluje u oblikovanju onomastičke terminologije vodeći računa o usustavljenosti termina koji će omogućiti jednoznačnu, preciznu i jasnu komunikaciju. Snaga znanstvenoga argumenta, a ne tvrdo glava ustrajnost u zadržavanju postojećega stanja ili buntovno nametanje vlastitih novotvorenica, jedina je „sila” koju primjenjuje.

2.3. Kratak osvrt na hrvatsku onomastičku terminologiju danas

Unatoč obilnoj onomastičkoj bibliografiji, hrvatska onomastika do danas nema svoj suvremeni terminološki priručnik u kojemu bi bili jasno, točno i precizno definirani svi onomastički pojmovi te usustavljeni termini. U nedostatku takvoga sveobuhvatnog priručnika za hrvatske je onomastičare nezaobilazna knjiga (na koju se poziva i Finka opravdavajući uporabu terminā *ojkonim*, *ojkonimija*) *Osnoven sistem i terminologija na slovenskata onomastika* (Skopje, 1983.). Riječ je o poredbenome popisu dvjestotinjak važnijih onomastičkih termina u dvanaest slavenskih jezika (među njima i hrvatskome) te u njemačkome jeziku. U njegovoj je izradbi, kada je riječ o hrvatskim istovrijednicama, sudjelovao vodeći hrvatski onomastičar Petar Šimunović. Isti je autor u svojoj knjizi *Uvod u hrvatsko imenoslovlje* (Šimunović 2009.), u poglavlju *Život imena* (potpoglavlje *Hrvatska onomastička terminologija*) na nepunih pet stranica (75–79) objavio *Priručni rječnik hrvatskih onomastičkih termina*, koji sadržava osamdesetak terminoloških natuknica.

Izradbom sveobuhvatnoga terminološkog priručnika unijelo bi se više reda u hrvatsku onomastičku terminologiju, a to bi pridonijelo ispravnim i ujednačenim definicijama i jednoznačnoj uporabi onomastičkih termina u rječnicima hrvatskoga jezika te smanjenju terminološke različitosti u radovima hrvatskih onomastičara i svih drugih znanstvenika i stručnjaka koji se u svojim radovima služe onomastičkom terminologijom. Izgrađena terminologija, pa tako i onomastička terminologija kao neizostavna sastavnica terminologije hrvatskoga jezika, pridonosi njegovoj standardnosti. Sve dosad učinjeno na tome planu dobra je osnova koju treba nadograditi vodeći računa o osnovnim terminološkim načelima i onomastičkim specifičnostima.

Hrvatska je onomastička terminologija, kao što je očito iz priručnika *Osnoven sistem*, uglavnom usklađena s onomastičkom terminologijom ostalih slaven-skih jezika. U novije se vrijeme zbog sve naglašenijega internacionalnog pristupa imenima te sve intenzivnije međunarodne suradnje, u koju su uključeni i onomastičari neslavenskih zemalja, javlja potreba za oblikovanjem i ujednačivanjem međunarodnoga onomastičkog nazivlja. Važnu ulogu u tome imaju Međunarodno vijeće za onomastičke znanosti (ICOS) te UNGEGEN-ova radna skupina za terminologiju (Brozović 2010.). Naravno, govor o hrvatskoj terminologiji ne može zao-bičiti ni *Strunu*, projekt izgradnje hrvatskoga strukovnog nazivlja u kojemu se su-stavno prikuplja, stvara, obrađuje i tumači nazivlje različitih struka radi okuplja-nja i usklađivanja nazivlja na hrvatskome jeziku. Za nacionalnoga koordinatora izabran je Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Jezikoslovna te u sklopu njega i imenoslovna (onomastička) terminologija još čekaju svoj red.

3. Zaključak

Božidar je Finka, unatoč svoj različitosti tema kojima se u svojim radovima bavio, ponajprije dijalektolog. Među njegovim dijalektnim zapisima našla su se i imena kao sastavni dio leksičkoga sustava govora kojima se bavio. Nerijetko je bogata onimijska građa koju je prikupio za svojih dijalektoloških istraživanja zahtijevala da bude prikazana u zasebnome radu, a kadšto se za predmet zasebno-ga rada izborilo pojedino ime zagonetnošću svojega suvremenoga lika kojemu vr-stan znanstvenik Finka znalački objašnjava etimologiju i etiologiju povezujući ga s drugim sličnim imenima u hrvatskoj (povijesnoj i suvremenoj) onimiji.

Napisavši nekoliko desetaka radova s onomastičkom tematikom, Božidar Fin-ka dao je neosporan prinos hrvatskoj onomastici. A ona je u ovome:

- zabilježio je velik broj imena koja su živjela u narodu, a nisu bila zapisa-na u pisanim izvorima
- vodeći računa o sociolingvističkome okružju, opirući se na prijašnja istra-živanja, pokušao je dati odgovore vezane uz etiologiju i etimologiju po-jedinih toponima

- upozorio je na pravilne oblike pojedinih toponima i njihove sklonidbene značajke
- oblikovao je jasne pravopisne naputke o pisanju višerječnih toponima
- pridonio je oblikovanju i usustavljanju hrvatske onomastičke terminologije.

Nesumnjivo je da je akademik Božidar Finka svojim pregalačkim radom u zapisivanju imena i bavljenju njima ostavio neizbrisiv trag u hrvatskoj onomastici. Nizom zapaženih članaka i rasprava pridonio je osvjetljavanju složene onomastičke slike hrvatskoga područja, osobito onoga njegova dijela gdje je neslavenski jezični supstrat nadslojevan hrvatskim (slavenskim) jezičnim značajkama.

Literatura

- BROZOVIĆ RONČEVIĆ, DUNJA. 2010. Toponomastičko nazivlje između imenoslovlja i geografije. *Folia onomastica Croatica*, 19, Zagreb, 37–46.
- LISAC, JOSIP. 2004. U spomen Božidaru Finki, u: *Faust Vrančić i drugi*. Šibenik: Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“, 141–145.
- Osnoven sistem i terminologija na slovenskata onomastika* (1983), Skopje.
- PUTANEC, VALENTIN; ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 1987. *Retrospektivna onomastička bibliografija hrvatsko-srpska do godine 1975*. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika* (1976), sv. 96., Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 1985. Božidar Finka : O 60. godišnjici života i 30. godišnjici znanstvenoga rada. *Rasprave Zavoda za jezik*, 10–11, Zagreb, 5–10.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2003. Popis znanstvenih i stručnih radova Božidara Finke, u: *Božidar Finka 1925. – 1999*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 27–52.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2009. *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.

Božidar Finka's contribution to Croatian onomastics

Abstract

In the introductory part of the paper, the author analyses the onomastic works of academician Božidar Finka published in Croatian and foreign journals. The body of the paper provides a short overview of the topics analyzed in Finka's onomastic works. The analysis focuses on works concerning onomastic terminology. His suggestions, solutions, and advice are compared with the present state of the art in Croatian onomastic terminology. In the conclusion, the author stresses Finka's contribution to Croatian onomastics.

Ključne riječi: Božidar Finka, hrvatska onomastika, hrvatska onomastička terminologija

Key words: Božidar Finka, Croatian onomastics, Croatian onomastic terminology